

ŠMARNOGORSKI RAZGLEDI

*Informator krajanov
Gameljn, Rašice, Šmartna in Tacna
Maj 2025 / številka 16*

**Četrtna skupnost
Šmarna gora**

Mestna občina
Ljubljana

LITERATURA

Tokrat v razmislek besede Toneta Pavčka, pesnika, esejista, prevajalca in urednika, ki je močno zaznamoval slovenski kulturni prostor.

POPOTNIK

*Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.
Spomladi do rožne cvetice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
a v sebi - do rdečice
čez eno in drugo lice.
A če ne prideš ne prvič, ne drugič
do krova in pravega kova
poskusi
vnovič
in zopet
in znova.*

Uredniški odbor:

Mag. Alenka Pirjevec (glavna urednica)
Nataša Lipovec
Petra Hudovornik

Nalovnica:

ČS Šmarna gora

Lektorirala:

Nataša Lipovec

Tisk:

DAtisk, Danilo Ambrož s.p.

Naklada: 1.930 izvodov

Mestna občina Ljubljana

Četrtna skupnost Šmarna gora

Pločanska 8

1133 Ljubljana-Brod

Telefon: (01) 511 06 33

e-pošta: mol.smarnagora@ljubljana.si

URADNE URE:

Ponedeljek: 8.30 - 13.00

Sreda: 8.30 - 12.00 in 13.00 - 16.00

Petek: 8.30 - 12.00

KAJ NAS ČAKA V NASLEDNJEM OBDOBJU?

Rad bi vam podal kratko poročilo o delovanju ČŠ Šmarna gora od zadnjega izida Šmartnogorskih razgledov.

Glavna težava so bile ceste, ki so v vseh delih skupnosti odprte od prve polovice lanskega leta. V zadnjem letu dni pa je bilo prenovljenih kar nekaj stranskih odsekov ulic, kjer ste bili prebivalci deležni priklopov na kanalizacijo, uredili so se meteorni kanali, elektro in vodovodno omrežje, javna razsvetljava.

Tako so bili v Gameljnah prenovljeni odsek proti Rašici, t.i. Jurčkov breg, del med gasilskim domom in gramoznico, ter v Spodnjih Gameljnah desni odcep pod gostilno Maček. V Tacnu so bili urejene Ulica Ivica Pirjevčeve, večina Grškega, Ulica Lizike Jančarjeve, del Židankove ulice, Pot na goro, Grobeljca in del Ulice Cirila Kosmača. Največ problemov ste seveda imeli vsi prebivalci Rašice in dela Srednjih Gameljnih, saj kar nekaj mesecev ni bil možen prevoz po obstoječi cesti, ampak zgolj po urejenem obvozu, s katerim pa je bilo kar nekaj težav, sploh v prvih dneh. Vendar ste zdržali in velika hvala vsakemu, ki je moral biti potrpežljiv.

V decembru so delavci zapustili našo ČŠ, a se bodo kmalu vrnili, saj je potrebno urediti še nekaj odsekov na območju Gameljnih in nekaj odsekov na območju Tacna. Tako bosta deležna same obnove in ureditve kanalizacije dva odseka, ki bosta letos povzročala nemalo težav, saj bosta obe delovišči zelo problematični, ker gre za ceste, ki so precej dolge, gosto naseljena in tudi nimata možnosti izvedbe najboljših obvozov. To sta cesti v Tacnu za Ulico Bratov Novak, ter v Gameljnah desni odcep od vznožja ceste proti Rašici. Odsek v Gameljnah bo verjetno v gradnji, ko boste brali ta članek. Tudi odsek v Tacnu, na Ulici Bratov Novak, bo deležen urejanja v letošnjem letu, vendar še vedno ni vseh potrebnih dovoljenj za gradnjo (vodovodno omrežje). Urejanje brez vodovodnega omrežja za 7 hiš na tej ulici, (ki še nimajo vodovodnega omrežja) je seveda nesmiselno. So pa pristojni na

MO Ljubljana izvedli vse potrebno (projektiranje, dogovor z lastniki ...), da bi se tudi ta del zaključil v letošnjem letu. Pričakuje se tudi urejanje na Vipotnikovi ulici, Na palcah, delu Grškega, delu Ceste Cirila Kosmača ...

Verjamem, da bomo letos s temi gradbenimi deli zaključili. V naslednjem letu pričakujem, da bodo pridobljena tudi vsa potrebna dovoljenja za gradnjo dolgo pričakovanega Centra ČŠ v Šmartnem in večje razširitve pokopališča v Šmartnem (novih bo več kot 450 grobnih mest). Istočasno s tem se bo uredila tudi širša prometna infrastruktura v Šmartnem, vključno s celotno cesto med župniščem in pokopališčem, krožnim prometom na križišču pod pokopališčem. Celotno območje bo urejeno tako, da bomo dobili novo športno in otroško igrišče, več kot 150 novih parkirnih mest v Šmartnem, sam Center ČŠ pa bo imel večnamenskost, saj bo del namenjen trgovini, del zdravstvu, del knjižnici, del dnevnemu centru za starostnike, del mladinskemu centru ...

To bodo tudi prioritete zadnjega dobrega leta mandata tega sklica Sveta ČŠ in seveda tudi mene osebno. Rad bi še omenil, da sem na nedavni koordinaciji z županom MOL ob dokončanju kanalizacijskega omrežja in ob gradnjah Centra ČŠ in povečanja pokopališča, izpostavil nujnost ureditve tudi Gameljske ceste (cesta čez Stražo). V kratkem bodo urejena tudi nujna dela, z odpravo t.i. dveh skakalnic, pristojne službe MOL pa so se tudi že intenzivno lotile projektiranja same večje obnove te ceste, med Gameljnimi in Črnučami, ki jo lahko pričakujemo v naslednjih letih.

Svet ČŠ Šmarna gora je v zadnjem letu precej časa namenil tudi komunalni ureditvi same Rašice in prevozu z mestnimi avtobusi v naši ČŠ. Na temo komunalne ureditve Rašice lahko rečem, da se bo v letošnjem letu uredilo nekaj odprtih zadev, ki ste jih izpostavili tudi sami prebivalci.

Na temo prevozov z mestnimi avtobusi v naši ČŠ vas lahko informiram, da imate kar nekaj informacij v ločenem članku tudi na to temo, predvsem vezano

na prevoze z avtobusom iz Gameljn proti Črnučami. Na skupnem srečanju Sveta ČS z vodstvom JP LPP smo preverili tudi nepreverjene informacije o ukinjanju linije avtobusa, ki vozi po Kajakaški cesti, vendar lahko potrdimo, da LPP nikakor ne razmišlja v tej smeri. Dogovorno bo LPP poskušal z mestnim avtobusom povezati tudi vas Rašica, vendar bo le to zelo selektivno, pri čemer moramo z vami na Rašici nekako priti do relevantnih časovnih terminov za opravljanje takšnih prevozov. Le ti bodo vzpostavljeni najprej testno in verjetno na način, kot ga poznate že prebivalci Gameljn, torej prevoza na klic.

Za konec dopustite, da vas povabim na majska dogodka ob **Dnevu ČS, in sicer v sredo, 7. maja ob 17.30** bomo imeli razširjeno sejo Sveta ČS, kamor vas vabimo tudi **s posebnim priloženim vabilom**.

Drugo vabilo je za **nedeljo, 18.maja**, ko se bodo **na ploščadi pred Gasilskim domom predstavila društva**, ki delujejo v naši ČS. Že **ob 16.uri bodo v dvorani Doma gasilcev in krajanov MPZ KUD Tacen uprizorili spevoigro v počastitev 50. obletnice delovanja**.

Po zaključku spevoigre, torej od 17.30 dalje, vabljeni vsi, da se nam pridružite ob hrani, pijači in ljudskem petju na samem druženju in predstavitvi vseh delujočih društev v naši ČS. Upam, da se bomo zbrali v čim večjem številu in tudi na ta način izkazali zahvalo MPZ KUD Tacen, ki je v 50. letih delovanja nešteto krat zapel ob prireditvah v naši okolici.

SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI

V preteklih dveh letih se je z vrsto gradbenih del naše okolje bistveno spremenilo in temu smo namenjali tudi veliko pozornosti od Dnevu četrtnе skupnosti. Kljub temu da bodo dela potekala tudi letos, smo se v sodelovanju z Mešanim pevskim zborom KUD Tacen odločili, da na letošnjem Dnevu ČS Šmarna gora primerno obeležimo njihovo 50. letnico delovanja.

PRIREDITEV »KRAJANI KRAJANOM«,

ki se bo odvijala

v nedeljo, 18. 5. 2025

- ob 16.00 spevoigra »TIPIČNA SLOVENSKA LJUBEZENSKA ZGODBA«, v izvedbi MPZ KUD Tacen v dvorani Doma gasilcev in krajanov
- od 17.30 do 19.00 predstavitev delovanja društev na ploščadi pred gasilskim domom v Tacnu
- od 17.30 do 19.00 izmenjevalnica knjig in oblačil v organizaciji TD Šmarna gora – Tacen

Namen prireditve je predvsem v tem, da se eno popoldne člani vseh društev delujočih na območju ČS Šmarna gora, skupno družijo z vami in pokažejo s čim se ukvarjajo. Tako se vam bodo predstavili gasilci, turisti, kulturniki, čebelarji, upokojenci ... V neformalnem vzdušju, ob brezplačni hrani in pijači, pa bomo lahko medsebjno spregovorili o vsem, kar nas druži.

Res lepo vabljeni vsi skupaj.

SPOŠTOVANE KRAJANKE IN KRAJANI

Vabimo vas na razširjeno sejo Sveta ČS Šmarna gora, ki bo v sredo, 07. 05. 2025 ob 17.30 uri,

v prostorih OŠ Šmartno pod Šmarno goro, Cesta v Gameljne

DNEVNI RED:

1. Slavnostna otvoritev in nagovor predsednika ČS Šmarna gora
2. Podelitev priznanja ČS Šmarna gora
3. Policijsko oziroma varnostno poročilo
4. Gasilski napotki za varnejše življenje
5. Pregled dela ČS Šmarna gora v mandatu 2022 - 2026
 - pregled izvedenih del
 - prioritete naloge do konca mandata Sveta ČS Šmarna gora
 - aglomeracije (pregled izvedenih in pregled še planiranih)
6. Vprašanja in pobude krajanek in krajanov

Svet ČS Šmarna gora

PA TAKO LEP DAN JE BIL

Mineva natanko leto dni od kar je cesta skozi Tacen dobila nov izgled in vse okoli nje novo funkcionalnost (pločniki, kolesarska steza, prehodi za pešce ...).

Krajanji ob cesti ste prenavljali uvoze, ograje, vrtove,... in kar naenkrat se je Tacen pomladil in „zguban starček“ se je prelevil v „prijetno mladenko“. Samo otvoritev ceste smo opravili na prejšnjem dnevu ČS Šmarna gora.

Ob tej priliki se zahvaljujemo predvsem vam prebivalci Tacna, ki ste leto dni trpeli in na koncu tudi od-trpeli.

Hvala vsakemu, ki je moral nameniti svoje m², da je „izdelek“ takšen, kot je. Hvala vsem vam, ki ste se v velikem številu udeležili lanske otvoritve. Hvala MO Ljubljana in oddelku OGD, ter predvsem njeni vodji del Teji, da se je marsikatera ne-planirana ideja

lahko uresničila. Hvala projektantom, izvajalcem Prenova Gradbenik, nadzornikom in drugim, ki so bili kakorkoli formalno udeleženi v sam projekt.

Ob sami otvoritvi gre najiskrenejša hvala Tacenskimi gasilcem, ki so postavili mlaj, kot se takšnemu dogodku pritiče, kot tudi hvala, da so nas postregli

na svojem dvorišču z odličnim golažem in pijačo. Hvala TD Šmarna gora – Tacen, da so poskrbeli za ureditev samega turističnega sode, kot njene okolice. Hvala Juretu za povezovanje same prireditve. Hvala Andreju za ozvočenje. Hvala vsem društvom v naši ČS, da so s petjem ter predstavitvijo svojih dejavnosti aktivno sodelovali.

Foto: Gregor Cedilnik

CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA, ZDL ŠENTVID

Program za krepitev zdravja odraslih - Če si želite spremeniti svoje življenjske navade, lahko dobite pri nas spodbudo, da naredite prvi korak k spremembi.

Program za krepitev zdravja je namenjen odraslim od 19. leta starosti dalje. Izvajamo skupinske delavnice in individualna svetovanja, kjer boste pridobili strokovne informacije, veščine in podporo za dolgotrajno spremembo življenjskih navad, ki vam bodo omogočile boljše počutje in zdravje. Programa za krepitev zdravja odraslih se lahko udeležite v Centru za krepitev zdravja (CKZ) v vseh enotah ZD Ljubljana.

Kako do nas?

• Pokličite v center za krepitev zdravja, kjer vam bomo posredovali informacije o delavnicah in svetovanjih, ki se jih lahko udeležite. Lahko pa se dogovorite tudi za uvodni individualni posvet s strokovnjakom, kjer boste izvedeli več o aktivnostih za krepitev zdravja, ki so vam na voljo, ter kako se lotiti spreminjanja nezdravih življenjskih navad v svojem vsakdanjem življenju.

• Če se udeležite preventivnega pregleda v ambulanti svojega izbranega osebnega zdravnika in so rezultati pokazali, da imate prisotne dejavnike tveganja za razvoj kroničnih bolezni ali pa že prisotno kronično bolezen, vas bosta diplomirana medicinska sestra oziroma osebni zdravnik glede na vaše želje usmerila na vam ustrezne aktivnosti za krepitev zdravja.

• Na aktivnosti za krepitev zdravja vas lahko usmeri patronažna medicinska sestra, v kolikor je ob patronažnem obisku na domu presodila, da bi udeležba pripomogla k ohranjanju, krepitvi ali izboljšanju vašega zdravja.

• Na aktivnosti za krepitev zdravja pa vas lahko usmerijo tudi vaš psihiater, diabetolog, psiholog ali drug specialist, ki dela v zdravstveni dejavnosti.

Foto: Arhiv ZD Šentvid

Kateri strokovnjaki delamo v centrih za krepitev zdravja?

Podpora in pomoč na poti do boljšega počutja in zdravja vam bomo nudili usposobljeni strokovnjaki z različnih področij. V timih centrov za krepitev zdravja delamo diplomirane medicinske sestre, fizioterapevti, psihologi, dietetiki in kineziologi.

Različne delavnice

Za udeležbo na nekaterih delavnicah potrebujete napotitev, ki jo dobite pri dipl. medicinski sestri v ambulanti družinske medicine po preventivnem pregledu ali vaš osebni zdravnik.

TEMELJNE ALI KRATKE DELAVNICE

SO NAMENJENE:

- seznanjanju udeležencev o pomenu zdravega življenjskega sloga za ohranjanje in krepitev zdravja ter preprečevanje in zdravljenje kroničnih bolezni,
- motiviranju za spremembo vedenja, povezanega z zdravjem, in za vključitev v poglobljene delavnice/individualna svetovanja, skladno s prisotnimi dejavniki tveganja, ogroženostjo in obolelostjo za kroničnimi boleznimi.

- Zdravo živim
- Zvišane maščobe v krvi
- Zvišan krvni tlak
- Zvišan krvni sladkor
- Sladkorna bolezen tipa 2
- Ali sem FIT?
- Tehnike sproščanja

POGLOBLJENE DELAVNICE/SVETOVANJA SO NAMENJENE:

- pridobivanju znanja in veščin ter dvigu motivacije udeležencev za spreminjanje vedenja, povezanega z zdravjem.
- podpori in pomoči v procesu spreminjanja življenjskega sloga in krepitevi duševnega zdravja ter pri skrbi za zdravje.
- Zdravo jem
- Zdravo hujšanje
- Gibam se
- S sladkorno boleznijo skozi življenje
- Spoprijemanje s stresom

- Podpora pri spoprijemanju z depresijo
- Podpora pri spoprijemanju s tesnobo
- Individualno svetovanje za opuščanje kajenja
- Skupinsko svetovanje za opuščanje kajenja
- Zdravi odnosi
- Individualno svetovanje za opuščanje tvegane in škodljivega pitja alkohola

Vse datume skupinskih delavnic najdete na spletni strani ZDL Šentvid: <https://www.zd-lj.si>.

ŠENTVIŠKI DNEVI

"DAN ZDRAVJA" V ZDRAVSTVENEM DOMU ŠENTVID

6. JUNIJ 2025
8.30 - 13.00
PRED ZDRAVSTVENIM DOMOM ŠENTVID

- MERJENJE KRVNEGA SLADKORJA
- MERJENJE KRVNEGA TLAKA
- PREDSTAVITEV PRESEJALNIH PROGRAMOV (SVIT, ZORA, DORA)
- SVETOVANJE FIZIOTERAPEVTA, KINEZIologa, PSIHOLOGA, DIJETIKA

LEPO VABLJENI!

PREDSTAVITEV DELAVNIC CENTRA ZA KREPITEV ZDRAVJA

V enoti Šentvid v kratkem organiziramo občinski **Test hoje na 2 km**. Potekal bo na stadionu Osnovne šole Šentvid, v ponedeljek **19.5.2025 med 16.00 in 18.30 uro**. Preizkus hoje na 2 km je enostaven in varen test, na katerem si s pomočjo tako hitre hoje kot jo zmorete, da pri tem ne ogrožate svojega zdravja, lahko izmerite vašo telesno zmogljivost (zmogljivost vašega srca, ožilja in dihal). Na podlagi vaših rezultatov vam bodo zdravstveni in športni strokovnjaki svetovali, kakšna je za vas najbolj ustrežna in zdravju prijazna telesna dejavnost ali športna vadba. Preizkus je primeren za vse zdrave odrasle, ki so telesno nedejavni ali zmerno telesno dejavni. Priporočljivo ga je opraviti vsakih 6 mesecev. Tako boste lahko sledili izboljšanju svoje telesne zmogljivosti.

V prvem tednu junija pa bomo v sklopu Šentviških dnevov izpeljali dogodek **Dan zdravlja**, kjer boste imeli možnost preveriti določene parametre, **merili bomo krvni sladkor, krvni tlak, predstavili različne preventivne programe (SVIT, DORA, ZORA), izmerili vam bomo telesno sestavo, opravili boste lahko različne preizkuse telesne zmogljivosti s kineziologom, se posvetovali s fizioterapevtom, psihologom, dietetičarko** in dobili vpogled, katere delavnice izvajamo in se jih lahko udeležite. Dogodek bo potekal v petek, **6.6.2025 med 8.30 in 13.00 uro pred zdravstvenim domom Šentvid.**

Lepo vabljeni.

V kolikor vas karkoli zanima, vabljeni, da nas kontaktirate prek:

**telefona (01 555 4217, 051 206 970),
e-pošte: ckz.sentvid@zd-lj.si**

**ali osebno,
v Zdravstvenem domu Šentvid.**

KNJIŽNICA GAMELJNE

V pomladnih mesecih se v knjižnicah zaključujejo redne dejavnosti: ure pravljic, potopisna predavanja, projekt **Mesto bere** (do 3. maja je še čas, da oddate vaš seznam prebranih 5 knjig s seznama znanstvenofantastične literature z utopičnimi in distopičnimi romani). V knjižnicah se pripravljamo na poletje.

MLADE BRALCE DO 12. leta vabimo, da se pridružite Poletavcem ali drugače poletnim bralcem. Pridobite si super nagrado in super navado: branje in majico.

Med poletnimi počitnicami izberite 30 dni in berite 30 minut na dan. Ni važno kaj. Lahko je knjiga, časopis, strip... Prebrano zapisujte v bralni seznam, ki ga dobite v knjižnici, odrasli pa naj s podpisom potrdijo, da ste res brali. Vpišite svoje podatke na hrbtno stran seznama in ga najkasneje do 10. septembra oddajte v knjižnici, na naši spletni strani ali pošlji po pošti.

Konec septembra vas vabimo na zaključno prireditev, kjer boste prejeli majico in priznanje ter sodelovali v nagradnem žrebanju.

Če štejete vsaj 13 let in ne več kot 16 in ste član knjižnice, se poleti pridružite **NajPoletavcem** - najstnikom, ki so najboljši poletni bralci in sploh naj naj naj. Preberite tri knjige po lastnem izboru in najkasneje do 10. septembra zapišite svoje mnenje o prebranem.

Konec septembra boš vabljen/a na zaključno prireditev, kjer boš prejel/a priznanje in majico ter sodeloval/a v nagradnem žrebanju.

Odrasle pa vabimo, da se sprehodite med policami, najdete nešteto svetov v raznolikem in obširnem izboru leposlovnih knjig vseh žanrov, pomembne ter zanimive vsebine poljudnoznanstvene in strokovne literature.

V času od 23.6. do 23.8.2025 bo knjižnica obratovala po poletnem delovnem času:

ponedeljek	13.30 do 19.00
torek	13.30 do 19.00
četrtek	13.30 do 19.00

Če pa se zgodi, da bi radi vrnili gradivo v času, ko je knjižnica zaprta, ga lahko odložite v zabojnik, ki stoji pred stavbo, v kateri je knjižnica.

Vračilo gradiva bo urejeno naslednji delovni dan.

JAVNI PREVOZ ŠMARNA GORA - LPP

Prevoz na klic – učinkovita rešitev za boljši javni prevoz v Četrtni skupnosti Šmarna Gora

Ste vedeli, da lahko na območju Četrtna skupnosti Šmarna Gora uporabljate prevoz na klic, ki omogoča udobno, prilagodljivo in cenovno dostopno mobilnost? Storitve je na voljo **vsak delovni dan od ponedeljka do petka** in dopolnjuje redne avtobusne odhode, saj omogoča prevoze le takrat, ko jih potniki dejansko potrebujejo. Prevoz lahko naročite na telefonski številki **(01) 5822 555**.

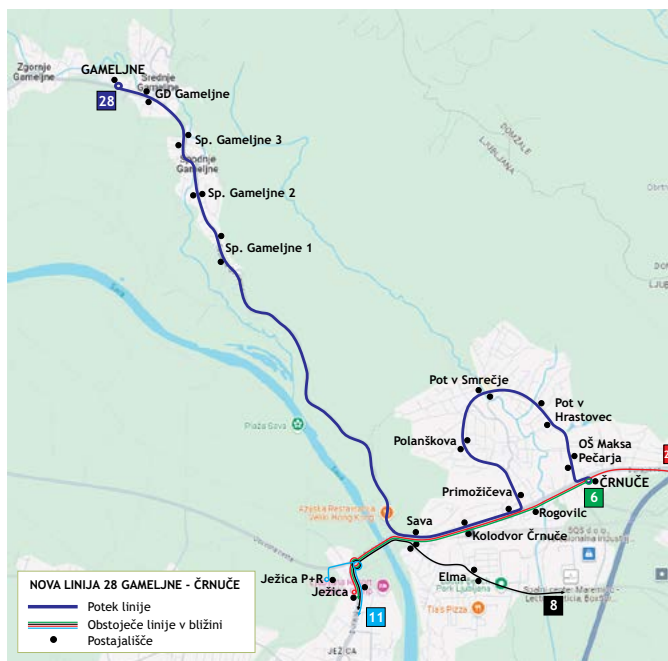
Na liniji 28 (Črnuče – Gameljne) so določeni odhodi izvedeni po sistemu prevoza na klic. Prevozi se opravljajo z električnimi vozili e-Urban, kombiji ali minibusi. S tem se preprečijo nepotrebne vožnje praznih avtobusov, hkrati pa je javni prevoz še vedno dostopen vsem, ki ga potrebujejo.

Storitve prevoza na klic poteka po vnaprej določenem voznem redu, vendar se izvede le, če potniki naročijo prevoz vsaj dve uri pred odhodom.

VOZNI RED LINIJE 28

ČRNUČE	5.20	5.58	6.37	7.30	8.18	12.58	13.42	14.22	15.02	15.43	16.22	17.04*	17.48*	18.30*	19.18*	19.54*	20.43*	21.33*		
GAMELJNE	5.00	5.40	6.20	7.05	7.55	8.35	12.40	13.25	14.05	14.42	15.25	16.02	16.45*	17.30*	18.10*	19.00*	19.36*	20.25*	21.15*	22.05*

*Prevoz na klic prevoza so opravljeni le ob ureh, ki so navedene v tabeli.

Prevoz na klic je praktična in enostavna rešitev za prilagojen javni prevoz.

Storitve je preprosta za uporabo, cenovno dostopna in omogoča učinkovito mobilnost v naši skupnosti.

Cena storitve prevoza na klic je enaka kot velja za mestni javni linijski prevoz potnikov – **1,30 EUR**, pri čemer veljajo tudi terminske vozovnice (mesečna, letna) enako kot na avtobusu.

Plačilo za potovanje je možno s terminsko in vrednostno **kartico Urbana** ter mobilno aplikacijo Urbana.

Vabljeni k uporabi – pokličite, naročite prevoz in se odpeljite brez skrbi!

Kako naročiti prevoz?

Postopek naročila je preprost – pokličite na številko (01) 5822 555 in sporočite:

- število potnikov,
- želeni termin potovanja,
- vstopno in izstopno postajo.

POMLAD V RUSKI DAČI - butični dogodek z dušo

V čarobnem ambientu Ruske dače tudi letos nadaljujemo tradicijo vročih večerov z glasbo, pogovornimi večeri in gledališčem za otroke in odrasle.

Že šesto leto zapored pripravljamo skrbno izbran program z zanimivimi izvajalci raznolikih glasbenih in drugih izraznih umetnosti.

Med drugimi bomo še v pomladnem času gostili: **Andreja Šifererja, priljubljenega župnika Martina Goloba v pogovornem večeru, Prifarske muzikante, klapo Dalmari, Evo Hren, Rebeko Dremelj v predstavi Jamska ženska, Neisho, pa še kakšno presenečenje.**

Vabimo vse ljubitelje butičnih kulturnih dogodkov, da nas obišejo in doživijo svoje najljubše izvajalce v povsem novi, intimni perspektivi – tam, kjer zgodovina sreča sodobnost in umetnost najde svoj pravi prostor.

Spremljajte naše napovednike na FB profilu Ruska dača ali na spletni strani www.ruska-daca.si.

ŽIVLJENJA, KI NAVDIHUJEJO

Benjamin Savšek

Njegova športna pot se je začela že zgodaj, v mladosti, saj mu je odraščanje ob Savi pod Šmarno goro prineslo veliko ljubezen – veslanje. Zaljubljen je v šport, s katerim se je ukvarjala vsa družina. Ker sta veslala tudi oba starejša brata Jonas in Domen, se je ob koncih tedna veliko družinskih izletov odvijalo ob in na slovenskih rekah.

V takratnem kajak kanu klubu Rašica (danes KKK Tacen) je imel odlično družbo. Starejši tekmovalci so bili veliki vzorniki, po katerih so se zgledovali. Kmalu je začel dosegati lepe rezultate, kar ga je še dodatno motiviralo. Na začetku je veslal v kajaku, a kmalu je začutil željo po novem čolnu in starši so se skupaj s trenerjem odločili, da mu dajo bratov kanu. Tako je prestopil v drugo disciplino, v kanu, kar se je izkazalo za odlično potezo, saj ima izreden občutek za divjo vodo.

Ob spremljanju starejših tekmovalcev in njihovih uspehov se je tudi v njem prebudila želja o uvrstitvi v slovensko reprezentanco ter mednarodnih tekmovanjih. Ob trdem delu, vrhunski podpori ekipe, družine in pokroviteljev so se začeli vrhunski rezultati.

Izredni uspehi so pomenili uvrstitev na kar štiri Olimpijske igre. To so sanje vsakega športnika, saj je nastop na najprestižnejšem tekmovanju res nekaj posebnega. Vsakič je na tekmah dal vse od sebe, vsakič je bila prisotna močna želja po vrhunskem rezultatu, po medalji, kar se je uresničilo na olimpijskih igrah v Tokiu leta 2021.

Ta rezultat je bil dokaz, da se s trdim delom, predanostjo in motivacijo da doseči neverjetne rezultate. Ta izkušnja ga je naučila, kako pomembna je vztrajnost in kako se je potrebno soočiti z izzivi, ki jih prinaša vrhunski šport. Ob vrnitvi iz Tokia so mu v Tacnu pripravili sprejem, ki ga nikoli ne bo pozabil. To je bil res nepozaben trenutek.

S športom pa še ni zaključil. Pred Benijem je nova tekmovalna sezona, ki jo začneja z domačimi tekmovanji, verjetno pa bo najpomembnejša tekma svetovno prvenstvo v Avstraliji. Motivacija je neverjetna in leta mu ne pridejo do živga. Seveda so mlajši tekmovalci vedno hitrejši in jih je težje premagovati. A naš prvak še vedno neverjetno uživa v tem športu, zato izjemni dosežki sigurno ne bodo izostali.

DRŽIMO PESTI

MALI IN VELIKI GURMANI NA OŠ ŠMARTNO POD ŠMARNO GORO

Šola ni le prostor za učenje različnih učnih snovi, temveč tudi eden izmed izredno pomembnih stebrov za oblikovanje zdravih življenjskih navad, ki trajajo skozi vse življenje. V šoli na učence prenašamo različna znanja, ki niso samo zgolj branje, računanje in pisanje. Učimo jih o kulturi, o naravni dediščini, o pomembnosti branja, o vplivu gibanja, spalnih navad, omejenega preživljanja prostega časa pred zasloni, o pomenu zdrave prehrane...

Znotraj vsakodnevnega šolskega utripa jim predstavimo ključne navade zdravega življenjskega sloga ter jih poskušamo zanj navdušiti z lastnimi vzgledi.

Eden ključnih delov našega dela je tudi privzgojiti pravilno prehranjevanje. Zdrava prehrana namreč ne zagotavlja le potrebnih hranil za rast in učenje, temveč tudi prispeva k bolj trajnostnemu načinu življenja, ki spoštuje naše okolje. Zatorej ima šolska prehrana velik vpliv na to, kako otroci dojemajo hrano, kako se prehranjujejo ter kako oblikujejo svoje navade v odrasli dobi.

Pomen šolske prehrane

V letošnje šolsko leto smo vstopili s prenovljenimi prehranskimi smernicami, ki nam jih je posredoval NIJZ, ki bodo pripomogle k bolj zdravemu prehranjevanju naših otrok ter hkrati podprle bolj trajnostne prakse, ki bodo pozitivno vplivale na prihodnje generacije. Veliko naših učencev v šoli preživi dobršen del dneva zato je šolska prehrana za njih sestavni del vsakdana. Zato je izrednega pomena, da so obroki uravnoteženi, polni vitaminov in hranilnih snovi, ki jim bodo podprla pri vseh njihovih aktivnostih, ki jim bodo omogočala osredotočenost, zadostno raven energije za učenje in interesne dejavnosti.

Zdravi obroki za zdrave misli

Pomembno je razumeti, da so obroki v šoli več kot le priložnost za potešitev lakote – predstavljajo temelj za otrokov razvoj in učenje. Zdrava prehrana vpliva na telesno in duševno počutje, s tem pa na

uspešnost v šoli. Naši kuharji in kuharice v kuhinji vsak dan s pridom uporabljajo svoje čarobne kuhalnice zaradi katerih po šoli omamno diši, kar v učencih vzbuja radovednost in pomaga pri razvoju bralnih sposobnosti saj učence spodbudi k prebiranju jedilnika, kamor z veseljem odhitijo, po potrebi večkrat na dan.

Kako spodbujamo zdrave prehranjevalne navade?

Naša organizatorica šolske prehrane vsak teden sestavi prehransko pester in uravnotežen jedilnik. Z uvedbo novih prehranskih smernic smo iz jedilnikov skoraj v celoti izločili živila iz bele moke in visoko predelana živila ter zmanjšali vnos sladkorja. Tako bel kruh in pekavske izdelke ter testenine iz prehransko osiromašene bele moke, nadomestimo s polnovrednimi žitaricami (ajda, oves, rž,...). Vsakodnevno se trudimo učencem pri obroku ponuditi enoto sadja in/ali zelenjave. Šola je namreč vključena v projekt Šolska shema sadja in zelenjave, katerega namen je učencem zagotoviti brezplačni dodatni obrok sadja ali zelenjave, ob pogoju da je le-to sezonsko in čim bolj lokalno. S spremljevalnimi izobraževalnimi dejavnostmi pa spodbujamo zdravo prehranjevanje otrok in jim približamo pomen kmetijstva ter lokalno pridelane hrane. Pohvalimo se lahko z okusnimi šolskimi namazi in sladicami.

Šolski vrt – okolje za učenje in rast

Naš šolski vrt je pravi raj za učence, kjer se vsak dan srečujejo z naravo, svežim zrakom. Na njem otroci ne le spoznavajo osnovne vrtnarske veščine, temveč tudi vzgajajo lastne rastline, zelišča in zelenjavne kulture. Šolski vrt je naša učilnica na prostem, kjer otroci aktivno sodelujejo pri pridelavi hrane, se učijo pomena trajnostnega in ekološkega načina pridelave ter odkrivajo, kako pomembno je skrbeti za okolje.

Na šolskem vrtu se tudi medpredmetno učijo, gibajo in sprostitjo.

Zelišča, ki jih pridelamo na šolskem vrtu, uporabljamo tudi za popestritev naših šolskih malic. Tako ne le učimo otroke, kako lahko pridelati svojo hrano, ampak jih tako spodbujamo, da vključujejo lokalne, sveže sestavine v svojo prehrano. Okus svežih, domačih začimb in zelišč obogati vsak obrok in otrokom pokaže, kako zdrava in okusna je lahko hrana, pridelana na trajnosten način.

Vzgoja za ekološki pristop k hrani

Z vrtnarjenjem na šolskem vrtu učenci razvijajo globlje razumevanje trajnosti in ekološkega pristopa k pridelavi hrane. Zavedajo se pomena izbire lokalnih in sezonskih sestavin, zmanjševanja odpadkov ter odgovorne rabe virov, kar jim pomaga oblikovati odgovorne prehranjevalne navade, ki bodo koristile tako njim samim kot planetu.

Kdaj postanejo otroci veliki gurmani?

Razvijanje zdravih prehranjevalnih navad je dolgotrajen proces. Šola in družina imata ključno

vlogo pri oblikovanju otrokovega pozitivnega odnosa do hrane. Zatorej je pomembno, da po tej poti hodimo skupaj (šolsko in domače okolje) z roko v roki, saj z odraščanjem v okolju s pozitivnimi vzgledi bodo otroci postali veliki gurmani, ki bodo znali ceniti hrano, se zavedali katera hrana je dobra za telo in dušo, ter prenašali ta znanja in vrednote v odraslo dobo. Ker se na naši šoli tega dobro zavedamo, poskušamo učencem vsakodnevno nuditi pozitivne prehranjevalne izkušnje.

Šolska prehrana za vse

Poleg tega, da šolska prehrana koristi učencem, je naša šola odprta tudi za širšo skupnost. Nekateri to že s pridom koristijo. Naši kuharji z veseljem skuhamo tako za naše učence, kot nas zaposlene in občane. Veliki gurmani (zaposleni) naše šole vsakodnevno radi zavijemo v jedilnico, kjer se okrepcamo za vsakodnevne izzive ali naročimo zdrav obrok za domov, ki ga pripravijo iz svežih, lokalnih in ekoloških sestavin. Zatorej, ker hrana povezuje ter osrečuje, vabljeni tudi v bodoče, da skupaj krepimo in soustvarjamo povezanost med šolo in lokalno skupnostjo ter spodbujamo zdrav življenjski slog tudi izven šolskih zidov.

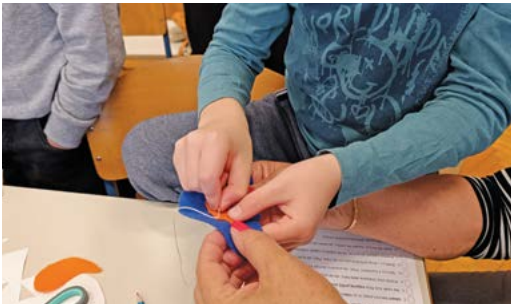
Dober tek!

STARI STARŠI SO NAM POMAGALI ŠIVATI PTIČKE IZ FILCA

(Medgeneracijsko druženje tretješolcev in njihovih starih staršev na OŠ Šmartno pod Šmarno goro)

Konec oktobra so tretješolci z učiteljicama šivali ptičke iz filca. Sami? Kje pa! Na druženje in pomoč smo povabili stare starše. Prišli sta tudi ena mamica in ena sestra. Tako je bilo druženje res medgeneracijsko.

Za dobrodoščilo smo zapeli ljudsko pesem Pleši, pleši, črni kos, nato pa smo se z vso vnelo lotili dela. Babice in dedki so nam pomagali z nasveti, niso pa šivali namesto otrok.

Najprej je bilo potrebno pripraviti kroj, ga pritrditi z bucikami na filc in izrezati. Sledilo je šivanje perutničk in gumbkov za oči. Oba dela ptička so nato sešili skupaj, dodali kljunček, polnilo in vrvico za obešanje.

Nekatere učence je šivanje tako prevzelo, da so se odločili ptici sešiti še blazinico.

Ustvarjali smo, dokler filca ni skoraj zmanjkalo. Delo ni bilo enostavno, zato smo bili toliko bolj veseli, da so prav vsi otroci s prijazno pomočjo babic in dedkov zmogli ustvariti ljubke ptičke. S starimi starši smo še malce poklepetali in dopoldne je hitro minilo. Skupaj smo se fotografirali in ugotovili, da si druženja še želimo.

Hvala lepa našim pomočnikom za obisk in pomoč!

KUD TACEN MEŠANI PEVSKI ZBOR 50 LET

Pisalo se je leto 1975. Bil je mesec januar, petek, 10. 1. 1975. V sobi na balkonu stare dvorane gasilskega doma v Tacnu se je zvečer zbralo 17 navdušencev zborovskega petja- Draga Snoj, ki je bila ena glavnih pobudnic ustanovitve zbora, Marjan Tomšič, Franci Ovčak, Andreja Jakše, Nada Golub, Veronika Štravs, Marinka Režek, Ani Marjetič, Magda Ovčak, Toni Štefanič, Rado Cedilnik, Matjaž Cedilnik, Andrej Cedilnik, Nande Šetina, Branko Artelj, Ivan Čizman in Silva Rogelj. Seveda pod nadebudno taktirko Gabrijele Cedilnik, prve zborovodkinje zbora. Nikomur se ni niti sanjalo, da bo zbor nekoč praznoval Abrahama, saj takrat tudi nihče ni upal razmišljati tako dolgoročno.

Najprej en zanimiv utrinek ali boljše anekdota iz začetka pevskih vaj. Kot omenjeno, so bile vaje zbora kar nekaj let na balkonu stare dvorane, ki je bil v zimskem času mrzel, pihalo je od vsepovsod. Edini vir toplote je bila stara peč na olje. Pravzaprav je bila zelo slab vir toplote. Neki večer, ko se je vaja že začela, se je iz peči začelo gosto kaditi in ko je eden od pevcev pogumno dvignil pokrov na peči, so začeli bruhati ognjeni zublji. V tistem trenutku je v prostor vstopil starosta tacenskih gasilcev, pokojni Tone Novak, po domače Mežanov Tone, ki je zboru vedno rad prisluhnil in pevce vedno vzpodbujal. Seveda je bil ogenj s strokovnim pristopom prostovoljnega gasilca zelo hitro pogašen, ostale so saje po obrazih in prostoru, kar je povzročilo salve smeha. Iz srca! Tako smo se v zelo slabih pogojih prijateljsko družili in prepevali. Prvo pesem, ki smo se jo naučili, pod vodstvom prve zborovodkinje Gabrijele Cedilnik, je bila Venturinijeva »Nocoj pa, oh nocoj«. Ta pesem se je ohranila v našem železnem repertoarju in jo še vedno radi zapojemo.

Zbor je pel najprej na lokalnih proslavah in prireditvah, prvi pomembnejši nastop pa je zabeležil na reviji pevskih zborov, ki so bili takrat izvajani po posameznih občinah Ljubljane. Mi smo spadali pod občino Ljubljana Šiška, nastopali smo v osnovni šoli Valentina Vodnika. Več kot uspešen nastop za tako mlad zbor, ki je štel dobro leto. Iz tega nastopa prilagamo fotografijo, ki je hkrati tudi prva fotografija zbora. Pevke v 1.vrsti od leve proti desni: Snoj Irena, Režek

Marinka, Štravs Veronika, Buh Irena, Štefanič Toni, Marčec Irena, Marjetič Ani, Snoj Draga, Jakše Andreja, Golub Nada, Ovčak Magda, Jenko Mari; pevci v 2.vrsti od leve proti desni: Čizman Ivan, Ovčak Franci, Cedilnik Matjaž, Buh Stane, Cedilnik Andrej, Artelj Brane, Šetina Nande, Cedilnik Rado, Prudič Viktor in Černe Tone.

Prvi celovečerni koncert je zbor priredil v februarju 1977 v domači dvorani v Tacnu. Potem so se začeli nastopi.

Zbor je prepeval in gostoval po Sloveniji, leta 1982 prvič tudi v zamejstvu, v Avstriji. Tradicionalnega pevskega tabora v Šentvidu pri Stični se je zbor začel udeleževati leta 1980 in se ga še danes, kljub temu da se je na taboru število pevk in pevcev nasploh v slovenskem prostoru drastično zmanjšalo. Ampak pevci in pevke pravimo, da je to naš praznik in kar ne odnehamo. Izjemni so bili tudi nastopi na Planinski pesmi na Šmarni gori. Ne bom pozabila 1. pesmi na Šmarni gori, kajti deževalo je kot za stavo, ampak to ni odvrnilo nobenega zbora od prepevanja planinskih pesmi.

Nešteto koncertov, recitalov, proslav, srečanj, pevskih obletnic se je zgodilo v 50 letih. V tako dolgem časovnem obdobju je bilo dogajanje res raznoliko, bili so težki, naporni trenutki, spet drugič smo bili polni smeha, veselja, energije in adrenalina. Veseli smo bili vsakič posebej, ko so nas poslušalci pohvalili in peli z nami, prisluhnilo smo tudi, kadar so bile kritike in skušali popraviti in ugajati naši zvesti publiki. In tako pojemo še danes.

Slika zbora ob 40-letnici februarja 2015

Pevke in pevci v 1.vrsti od leve proti desni: Ljuba Perme, Anita Nečimer, Milenca Bras, Majda Odlazek, zborovodja Denis Robnik, Jože Debeljak, Samo Nečimer, Štefan Štrukelj, Mira Čadež, Marinka Erjavec, Jana Virant; 2.vrsta od leve proti desni: Tatjana Lukman, Veronika Štravs, Tone Ficko, Nada Golub, Zora Reja, Branko Kušar, Tilka Zorc, Anica Troha in Danica Čampa.

Izmenjalo se je nešteto pevcev, dve izmed pevk pojeva od vsega začetka in sicer sopranistka Veronika Štravs in tenoristka Nada Golub. Tudi zborovodje so se izmenjali v tem času: Gabrijela Cedilnik (januar 1975 – marec 1982); Franc Gornik (marec 1982 – junij 1988); Peter Premože (september 1988 – februar 1989); Ariana Debeljak (februar 1989 – junij 1995); Vida Kopač (september 1995 – maj 1996); ponovno Franc Gornik (junij 1996 – junij 2002); Andrej Prosen (junij 2002 – junij 2005); Irena Debeljak (september 2005 – junij 2006); Andrej Medved (september 2006 do junij 2012); Denis Robnik (od septembra 2012 dalje).

Vsak od njih je pustil v zboru svoj poseben pečat in pripomogel, da je zbor redno in kvalitetno deloval ter prebrodil vse težave. V ospredju je bilo vedno največje poslanstvo zbora – ljudem približati slovensko ljudsko pesem, ki je ena največjih kulturnih dediščin vsakega naroda. In to poslanstvo ostaja naša osnova naloga.

Prilagamo novejšo sliko zbora in sicer iz **Božično novoletnega koncerta dne 19.01.2025 v Tacnu:**

Pevke in pevci v 1. vrsti od leve proti desni: Ljuba Zorič, Tatjana Lukman, Matic Jutraž, Jože Debeljak, Štefan Štrukelj, Danica Čampa, Anica Troha; 2. vrsta od leve proti desni: Milenca Bras, Ljuba Perme, Veronika Štravs,

Tone Ficko, Nada Golub, Marta Pešec, Jana Virant, Tilka Zorc in skrajno desno zborovodja Denis Robnik.

In še kratek sprehod skozi prireditve zbora od zadnjih Šmarnogorskih razgledov marca 2024: junija 2024 smo imeli letni koncert *Moji lubi Slovenci*, v istem mesecu smo šli spet v Šentvid pri Stični na tabor pevskih zborov.

Jeseni smo oktobra zapeli na prvem Tacenskem večeru, ki je bil pevski večer Kdor poje zlo ne misli ter novembra na drugem Tacenskem večeru, Martinovem večeru *En hribček bom kupil*. Decembra smo peli na Adventu v Ljubljani ter na Božičnem sejmu v Šmartnem pod Šmarno goro. Januarja 2025 smo začeli z Božično novoletnim koncertom, 9.2.25 Prešernov praznik, 8.3.25 smo bili spet v Škofovih zavodih v Šentvidu na vsakoletnem srečanju zborov MOL. 23.3.25 smo se pomladno prebudili skupaj z gostujočim zborom iz Kamnika v dvorani v Tacnu. In pred nami je velikonočni koncert s še enimi gosti, mešanim pevskim zbor Retro, ki bo 25.4.25 v cerkvi sv. Martina v Šmartnem.

In potem bomo spet praznovali 50 let zbora **v nedeljo, 18.maja 2025 ob 16.uri v dvorani Gasilskega doma v Tacnu**, kjer bomo v sklopu praznovanja praznika ČS Šmarna gora, predstavili spevoigro »TIPIČNA SLOVENSKA LJUBEZENSKA ZGODBA«, pod katero se je podpisal avtor, naš zborovodja, Denis Robnik. **Lepo povabljeni!**

Do naslednjih razgledov pa se lepo imejte in veselo se smejte!

TURISTIČNO DRUŠTVO ŠMARNA GORA - TACEN

V Turističnem društvu Šmarna gora -Tacen že 43 let skrbimo za ohranjanje običajev, lokalnih tradicij in naravnih znamenitosti.

V svoje vrste vabimo nove člane, ki bi želeli sodelovati pri aktivnostih in bi s svojim znanjem, izkušnjami ali izvirnimi idejami lahko prispevali k razvoju in pomladitvi društva. **Za vas smo pripravili krajši zabavni kviz. Odgovore na vprašanja izveste v našem društvu.**

1. Kdaj je praznik Četrtna skupnosti Šmarna gora?

- a.) 9. junija
- b.) 5. maja

2. Kolikšna je nadmorska višina vrha Šmarne gore?

- a.) 669 m
- b.) 696 m

3. Komu v spomin je postavljena spominska plošča na zvoniku šmarnogorske cerkve?

- a.) Francetu Prešernu
- b.) Jakobu Aljažu

4. Koliko mlinov je bilo nekoč na Gameljščici?

- a.) 5
- b.) 12

5. Koliko lesenih prečnih balvanov je položenih na poti čez korenine od vznožja do vrha Šmarne gore?

- a.) manj kot 350
- b.) več kot 350

6. Katerega leta je bil zgrajen prvi most čez Savo med Brodom in Tacnom?

- a.) 1844
- b.) 1910

7. Katerega leta je prenehala delovati Sodarska zadruga Tacen?

- a.) 1989
- b.) 1998

8. Kolikšna je bila prostornina največjega lesenega sode, ki so ga 1940 izdelali v Tacnu?

- a.) 280 hl
- b.) 340 hl

9. Kolikokrat je Tacen gostil svetovno prvenstvo v slalomu na divjih vodah?

- a.) 3 krat
- b.) 4 krat

10. Kdaj je bila požgana vas Rašica?

- a.) 20. septembra 1941
- b.) 28. avgusta 1941

11. Kako se je nekdaj imenovala Osnovna šola Šmartno?

- a.) OŠ heroja Staneta Kosca
- b.) OŠ Ivan Novak Očka

12. Kdo se je rodil v Spodnjih Gameljnah?

- a.) Alojz Uran
- b.) Alojzij Šuštar

13. Kje se nahaja naselje Pšatnik?

- a.) V Srednjih Gameljnah
- b.) V Šmartnem

14. V pisnih virih iz 13. stoletja najdemo ime Sanctus Martinus sub Monte Sancte Marie. Kaj opisuje?

- a.) Šmartno
- b.) Šmarno goro

15. Iz katere tovarne se je razvila Tovarna pletenin Rašica?

- a.) Tovarne Beltinka iz Beltincev
- b.) Čipkarske industrije v Tacnu

○ ACEN
KAN ○
ŠMA ○ NA GORA
GOST ○ NSTVO
RA ○ GLED
R ○ KA SAVA
○ IŠKE IN ČAJ

Turistično društvo

Šmarna gora-Tacen

PLANINSKO DRUŠTVO ŠMARNA GORA

Dragi sokrajani, člani in podporniki Planinskega društva Šmarna Gora

Želim vam zdravo in aktivno leto 2025 ter se veselim skupnega delovanja v prihodnosti. V preteklem letu smo bili v našem društvu zelo aktivni, kar me izjemno veseli, saj smo uspeli izpolniti večino zastavljenih ciljev in izvedli številne aktivnosti. Naša prizadevanja so bila osredotočena na vsa temeljna področja delovanja društva – tako znotraj lokalne skupnosti

kot v okviru naše planinske dejavnosti.

Dovolite mi, da izpostavim nekaj ključnih dosežkov:

Markacijske akcije

Skozi leto smo izvedli številne markacijske akcije na Šmarni gori ter eno na območju Velike Tičarice. Naša markacijska sekcija je pridobila dva nova markacista, kar je dodatno okrepilo ekipo. Naše dolgoletno delo na tem področju je bilo prepoznano s strani Četrtna skupnosti Šmarna gora, kjer smo maja leta 2024 prejeli priznanje »Za zgledno in dolgoletno sodelovanje pri urejanju planinskih poti.« Vse zasluge za to gredo seveda dolgoletnemu predsedniku društva, vodji markacistov in glavnemu planinskemu vodniku Marjanu Kovačiču ter pridnim rokam vseh članov, ki že dobesedno desetletja skrbijo za varnost in urejenost poti. Priznanje smo ponosno predstavili tudi na Dnevu četrtna skupnosti, kjer smo sokrajane seznanili z delovanjem društva.

Sodelovanje z OŠ Šmartno

Z OŠ Šmartno pod Šmarno goro smo drugo leto zapored sodelovali na prireditvi Pomladni vrtiljak. Marca smo skupaj z učenci planinskega krožka pod vodstvom učiteljice Doroteje Bokavšek izvedli planinski izlet na Menino planino. Dan smo preživel v čudoviti naravi in prijetnem druženju.

Čistilna akcija in druge aktivnosti

Spomladi smo sodelovali v čistilni akciji »Za lepšo Ljubljano«, kjer smo očistili poti na Šmarno goro in Grmado. Veseli me, da je bilo odpadkov glede na veliko število obiskovalcev razmeroma malo.

V aprilu smo organizirali tematsko predavanje Dušana Škodiča »Triglav je naš«, ki je bilo odlično obiskano. Upamo, da bomo podobne dogodke organizirali tudi letos.

Septembra in oktobra smo kot vsako leto sodelovali pri organizaciji prireditve **Tek na Šmarno goro**, pri čemer smo pomagali pri pripravi trase in izvedbi tekmovanja.

Članstvo in planinska dejavnost

Število članov društva je v letu 2024 naraslo z 128 na 156, kar potrjuje smer naših prizadevanj. Organizirali smo vse načrtovane planinske izlete v slovenske in

zamejske gore. Posebej bi izpostavil izlet na Menino planino z otroki ter izlet v dolino Glinščice, kjer smo poleg pohodništva izvedli tudi plezalne aktivnosti po feratah.

Zelo sem ponosen, da so se trije naši člani vključili v zahtevno usposabljanje PZS za planinske vodnike. Predvidoma bodo že letos uspešno zaključili izobraževanje in pridobili licence, kar bo pomembno prispevalo k razvoju naše dejavnosti ter omogočilo še pestrejšo ponudbo izletov v prihodnosti.

Planinski tabor v Završnici

Osrednja dejavnost je v preteklem letu bil tudi planinski tabor, ki je potekal v dolini Završnice ob vznožju Stola v Karavankah. Izjemna lokacija, odlična

organizacija in bogata udeležba so nas navdihnili, da bomo isto lokacijo obiskali tudi letos.

Lepo vabljeni!

Zahvala

Na koncu bi se zahvalil vsem članom društva, planinskim vodnikom, organom društva, zunanjim sodelujočim in podpornikom ter predstavnikom četrtne skupnosti. Vaš prosti čas, trud, sredstva in zaupanje, ki jih vlagate v delovanje, oziroma podporo našega društva, ohranjajo in prenašajo vrednote planinstva na naslednje generacije.

Hvala vam za vse, kar storite!

Anica Troha

DRUŠTVO UPOKOJENCEV GAMELJNE - RAŠICA

Pravijo, da sreča domuje v srečanjih in tudi občni zbor društva upokojencev je srečanje, kjer lahko člani razpravljajo o dogajanju v društvu, prihodnjih dogodkih in pomembnih vprašanjih.

Društvo upokojencev Gameljne – Rašica občni zbor vedno organizira v bližino kulturnega praznika našega velikega mojstra poezije Franceta Prešerna. Njegove pesmi vedno znova in znova odmevajo v srcih ljudi po vsem svetu.

Dvajset minutni kulturni program je pripravila študentka Petra, ki je z izrednim čutom recitala Prešernovo Gloslo. V nagovoru je poudarila dragocenost starejših, hvaležnost in občudovanje njihovih življenjskih izkušenj in modrosti. Na kitaro je nato zaigrala in zapela še znano pesem Dan ljubezni in prebrala lepe misli, ki jih je napisal gospod Tone iz Rašice. Nastop je končala z nasmehom in toplim pozdravom. Občinstvo je bilo navdušeno, Petro smo nagradili z dolgim aplavzom.

Občni zbor smo nadaljevali po vnaprej določenem dnevnem redu. Člane društva smo seznanili z delom, financami in dejavnostmi, ki so v društvu aktualne. Vsa poročila so bila sprejeta brez pripomb, kar kaže na uspešno delovanje društva v preteklem letu.

V društvu so najbolj dejavni pohodniki. Vsak torek se

približno 12 upokojencev ob vsakem vremenu odpravi na krajši ali daljši pohod po lepi Sloveniji. Zelo dejavne smo članice Ustvarjalnih delavnic, ki smo vključene v izdelavo različnih ročnih del, ki so namenjena okrasitvi doma, pa tudi v pripravo voščilnic, s katerimi obdarimo naše člane ob posebnih priložnostih. Z ustvarjalnim prispevkom bogatimo naša druženja in krepimo medsebojno povezanost. Balinanje počasi umira, čeprav imamo idealne pogoje na športnem igrišču. Zelo lepo in dobro pa so obiskani naši pikniki, ki jih organiziramo na Rašici ali na športnem igrišču v Gameljnah.

Organiziramo martinovanje in novoletno zabavo. Bili smo tudi na izletu v Slovenskih Goricah, prevoz smo plačali iz društvene blagajne. Novembra 2024 smo v goste povabili Dramsko skupino društva upokojencev

Komenda, s predstavo NAŠA MAMA GRE PO SVOJE. S predstavo so nam zelo popestrili turoben jesenski večer. Zelo dobro sodelujemo tudi z sosednimi društvi in lokalno skupnostjo.

Tudi letos se bomo trudili in organizirali vse dejavnosti kot v letu 2024. Odpravili se bomo na izlet (prevoz bo plačan). Poudarek bomo dali iskanju novih članov in iskanju praporščaka, ker je naš gospod Franc zbolel. Za dobro opravljeno delo se mu iskreno zahvaljujemo in mu želimo zdravlja. Predsednica društva se je zahvalila vsem članom za aktivno sodelovanje in podporo pri vseh izvedenih dejavnostih, saj je brez prizadevanja članov delovanje društva težko izvedljivo.

Iskreno se zahvaljujemo za pohvalne in spodbudne besede naših gostov iz sosednjih društev, tudi predstavniku PGD Gameljne in predstavniku

Četrtna skupnosti.

Občni zbor upokoјencev smo uspešno zaključili. Srečanje smo končali s pogostitvijo. Seveda na koncu ni manjkalo prijetnega klepeta, pogovorov o vsakdanjih težavah, o novicah ter dogodkih v kraju in okolici.

Škoda, da se ljudje bojijo vključiti v društvo, ko pa se dogaja toliko lepih dejavnosti, kjer si vsak lahko najde kaj zase, za lep dan, za lepe spomine.

***Brez deževnih kapelj bi se Zemlja posušila,
življenje pa zamrlo.***

Prav takšno je naše življenje brez dogodkov.

Košček nerodovitne zemlje, ki nikoli ne ozeleni.

Ustvarjajmo dogodke, osmislimo življenje!

(Rudi Kerševan)

Dragica Toplak Medved

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠMARTNO TACEN

Članice in člani društva ter naši gostje iz sosednjih društev so se sestali na občnem zboru marca 2025. Na začetku smo imeli kulturni program. Zapel nam je zborček Osnovne šole Šmartno pod Šmarno goro. Sprejeli smo poročila vodij posameznih sekcij o delovanju v preteklem letu 2024.

Vodja planinske sekcije je poročal o izvedenih štirih pohodih s povprečno udeležbo 32 pohodnikov. Pohodi so bili organizirani z avtobusnim prevozom. Udeleženci so bili zelo zadovoljni. Obiskali smo Celjsko kočo, Belopeška jezera v Italiji, Blejsko kočo na Lipanci in Živi muzej Krasa. V društvu so zelo aktivni tudi na drugih sekcijah: balinanje vsak ponedeljek s povprečno udeležbo 10 članov, ročna dela vsak torek s povprečno udeležbo 12 članic. Pohodniki se zberejo vsak četrtek in v slabih dveh urah prehodijo okolico domačega kraja s povprečno udeležbo 15 članov. V poletnih dnevih so aktivni tudi kolesarji. Enake aktivnosti se že izvajajo tudi v letu 2025.

Od jeseni lani pa se kot dodatna aktivnost izvajajo plesne urice. Vsako soboto se zberemo ob 19. uri v Gasilskem domu v Tacnu. Poleg parov prihajajo tudi

posamezniki. Ker imamo tudi družabne plesne, je poskrbljeno tudi za te. Zaželeni ste prav vsi, ki si želite popestriti življenje s plesom.

Organiziramo tudi ***martinovanje, silvestrovanje, praznovanje materinskega dne in tudi piknik v mesecu juniju***. Vsak oktober pa organiziramo zelo ***ugodno letovanje v Portorožu***. Zelo pa bi se razveselili novih članov v Društvu upokoјencev, tako mlajših kot tudi starejših, da bi bile naše aktivnosti še živahnješe.

Utrinki s praznovanja materinskega dneva, ki se ga je udeležilo 27 udeleženk.

ČEBELARSKO DRUŠTVO TACEN

Ni ravno enostavno napisati prispevka o tem, kaj smo v Čebelarskem društvu Tacen počeli od zadnje naše objave v Šmarnogorskih razgledih. To pa zato, ker bo treba potarnati, saj se nadaljujejo leta slabih čebeljih paš, ki so posledica klimatskih sprememb, boleznih čebel, poleg tega pa je zaradi uvoza medu vprašljive kakovosti prišlo do razvrednotenja cene medu.

Redna srečanja članov ČD Tacen so v takšnih razmerah lahko v veliko pomoč. Srečujemo se vsak prvi ponedeljek v mesecu zvečer v Gasilskem domu Tacen. Srečanja so namenjena pogovorom o opravilih, ki jih je treba v čebelnjaku opraviti v naslednje obdobju in izmenjavi izkušenj ter znanj. Žal udeležba še vedno ni taka, kot bi si jo želeli. Dostopnost do vseh podatkov na spletu je lahko dober izgovor za neudeležbo članov društva na teh srečanjih. A vedeti je treba, da za iskanje informacij na spletu potrebujemo kar nekaj znanja, da lahko ločimo zrnje od plev. Menim pa, da tega znanja ni vedno dovolj. Vem, da imajo podobne težave tudi v večini drugih društev, in poti, ki bi vodila k spontani odločitvi za druženja v društvih, kljub mnogim koristim še ni. Morda kdo od vas razmišlja, da se poda v svet čebel, pa ne ve, če je to tisto, kar išče? Pridružite se nam na enem od srečanj in pomagali vam bomo, da se boste lažje odločili. **Dobrodošli!**

Čeprav je območje, ki ga pokriva naše društvo, precej raznoliko, je urbanizacija vedno bolj prisotna in z njo se razmere za življenje čebel in drugih oprasaevalcev slabšajo. Brez pomoči nas vseh, predvsem pa čebelarjev, bodo oprasaevalci le stežka preživeli. Kako pomembno vlogo imajo oprasaevalci pri neposredni in posredni pridelavi hrane, je bilo že veliko napisanega. Za več kot tretjino hrane se moramo zahvaliti njim, zato le poskrbimo zanje! Ker čebel večina izmed vas nima, lahko pomagate poskrbeti za druge oprasaevalce, ki v urbanem okolju izgubljajo svoj življenjski prostor. Omenim naj čebele samotarke, ki se rade naselijo v njim namenjene gnezdilnice. Izdelate jih lahko sami s pomočjo navodil za izdelavo, ki jih enostavno

najdete na spletu, ali pa kupite že izdelane. Zanimivo bo opazovati dogajanje pred gnezdilnicami, ko bodo naseljene, še posebej, če ga boste opazovali z otroki ali vnučki.

Uvodoma sem omenil težave, ki smo jih imeli in jih še vedno imamo čebelarji. Tokrat bom nekaj več napisal o boleznih in o nezaupanju v kakovost medu. Tudi čebele zbolevajo in jih je treba zdraviti. Kako in predvsem s čim jih zdravimo, je neposredno povezano s kakovostjo medu. Čebelarji se lahko odločamo za uporabo naravnih zdravil, ki v medu ne puščajo sledi, in sintetičnih zdravil, pri katerih pa je potrebno več previdnosti. V našem društvu tej problematiki namenjamo veliko pozornosti in upam, da so rezultati dobri in da točimo kakovosten med brez škodljivih primesi. Marsikdo dvigne obrvi, ko sliši, da tudi čebele obolevajo in to z boleznimi, ki jih lahko pokončajo. Povedati moram, da nobena od teh bolezni neposredno ne vpliva na oporečnost medu, saj povzročitelji za človeka niso nevarni. V Sloveniji je že vrsto let zakonsko določeno kako, s čim in kdaj lahko zdravimo obolele čebelje družine. Poudariti moram, da je pri nas strogo prepovedana uporaba antibiotikov, ki je dovoljena v kar nekaterih državah izven EU in se tam še vedno uporablja. Kaj pomeni, če se antibiotik pojavi v živilu, pa je vsem jasno. Moram omeniti, da je uživanje medu za večino ljudi zdravo in priporočljivo, previdni morajo biti le bolniki s sladkorno boleznijo. Tudi otroci mlajši od enega leta ne smejo uživati medu, saj v njihovih želodčkih še ni dovolj močne kisline, ki bi uničila bakterijo, ki je lahko prisotna v medu in izloča botulin. Za osebe starejše od enega leta prisotnost te bakterije v medu ni problematična. Več informacij o tem lahko najdete tudi na spletu.

Vsake toliko časa se nas čebelarje v medijih omenja pogosteje kot običajno. Žal te objave niso namenjene pohvalam in poudarjanju koristnosti čebel, temveč aferam, ki ta ugled krnijo. Vedno se najde kdo, ki mu je mar le za dobiček, zdravje potrošnikov, ki uživajo proizvod, ki ga prodaja, pa je zanj manj pomembno. Še sreča, da so to le izjemni

primeri in da jih naše nadzorne službe odkrijejo. Škodo, ki je narejena zaradi takih dejanj, je težko popraviti in je za to potreben čas. Če ste tudi vi porabnik medu, vam svetujem, da med in čebelje izdelke kupujete pri prodajalcu, ki mu zaupate, pa naj bo to lokalni čebelar ali trgovec.

Mesec maj je čas, ko čebele rojijo. Morda boste na veji v svojem sadovnjaku opazili visečo gručo čebel, roj. Ni treba zagnati panike, le obvestite čebelarja, ki ga poznate, in ta bo z veseljem roj ogrebel in ga odnesel v čebelnjak. V zahvalo vam morda podari kozarec medu,

Foto: Čebelarstvo društvo Tacen

saj je tako v navadi. Čebele z rojenjem ohranjajo svojo vrsto. Iz panja odleti stara matica s približno polovico čebel, staro bivališče pa prepusti mladi matici, kar je varneje za ohranitev vrste. Roj s staro matico si mora poiskati novo bivališče in začeti povsem znova. Če izbrano bivališče ni primerno, je za obstoj te čebelje družine usodno.

V upanju, da letos ne bo aprilske pozebe in bodo čebele in drugi oprasovalci deležni obilne paše na cvetočih rastlinah, se vam zahvaljujem za branje.

Čebelarški pozdrav, NAJ MEDI.

LIKOVNA DELAVNICA

V Likovni delavnici ustvarjamo likovna dela, ki so narejena z ogljem in tempera barvami.

Letošnje leto smo se posvetili predvsem tonskemu slikanju. Učenci narišejo tihožitje (kolaž) z ogljem in nato nadaljujejo s tempero barvo. Določiti morajo prevladujočo barvitost (npr. okrasta, hladno siva, toplo siva, zelenkasta ...), primerjajo tonske vrednosti med predmeti tako, da je celotna slika tonsko usklajena oziroma pokrijejo celotno sliko s tonsko barvnimi ploškami.

Foto: Simona Černe

Več informacij lahko dobite po telefonu:
041 955208.

Delujemo vsak petek med 17. in 19. uro
v Četrtni skupnosti Šmarna gora,
Pločanska 8, Ljubljana – Šmartno.

BREZPLAČNI TEČAJI

ZA UPORABO RAČUNALNIKA
IN PAMETNEGA TELEFONA

ZA UPOKOJENCE

30 URNI ZAČETNI IN NADALJEVALNI

20 URNI IZPOPOLNJEVALNI

20 URNI ZA UPORABO PAMETNEGA TELEFONA

INTERNET, GOOGLE APLIKACIJE, E-POŠTA,
DIGITALNA FOTOGRAFIJA, DRUŽBENA OMREŽJA

PRIJAVE

040 580 802 IN 01 306 48 36

TEČAJE ORGANIZIRA SLUŽBA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO MOL

Mestna občina
Ljubljana